

ELŐFIZETÉSI ÁRA

EGÉSZ É.

16.— K | TEL. ÉVRE:
NEGYED ÉVRE 4.— K

FŐSZERKESZ:

DR. BISCHITZ BÉLA

ÜGYVED.

SZERKESZTŐSÉGI ÉS KIADÓI RVATAL

BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.

TELEFON 108—00.

HIRDETÉSEK MIN. SZÁMÍTÁSSAL DÍJSZABÁS SZERINT.

Valuta és — csizma.

Röviddel a 49-iki forradalom lezajlása után, amikor még nem mindenki tudta, vajon elveszti-e teljesen értékét a Kossuth-bankó, a miskolci vásárra hajította két ökrét a mezőkövesdi gazda. Anélkül, hogy árát kérdezte volna tőle, mindjárt 3000 pengő forintot nyomott markába ropogós papír pénzben egy atyafi.

A gazda mámoros volt a boldogságtól. No erre a bolondra jól ráakasztottam a girhes ökreimet — gondolta magában. El is ment iziben a csizmadiához s kiválasztotta a legszebb pár csizmát. De biz ott már tudták, mit ér a Kossuth-bankó és nem akartak semmit se adni a 3000 forintjáért. Végre a nagy vásárban akadt egy csizmadia, aki nem hallott még a bankó elértéktelenedéséről. Ezzel ő is szakasztott úgy bánt el, mint ahogy vele elbánt az atyafi. Megérte ezen a vásáron a második örömet, — 3000 forintért kapott egy pár csizmát. Végelemzésben az ő két ökre egy pár csizmáért kelt el.

Majdnem hasonlatos idöket élünk ma is. Maradjunk csak a csizmáknál.

Mi városi emberek nem is sejtjük, mi a csizma a föld népének és pedig apraja-nagyjának. Az őszi sárban-hóban nélkülözhetetlenebb valami még a kenyérnél is, fontosabb a nép szemében, mint a színeszönek a foilette, a katonának a kard. Paraszti sorban levő ember csizma nélkül? Ez a 40-es évek inexpressible-je.

No hát mostanság 120—140 forint egy pár csizma ára a falusi vásárokon.

Nézz meg egy ilyen csizmavásárlásban buzgólkodó magyart a vásári csárdában (ahol nótabene 10 koronába kertil egy adag cigánypecsenye) s akkor tisztában lehetsz azzal, hogy milyen is az a bizonyos néphangulat. A magyar, aki teleszitta magát pénzzel a háboru alatt; a magyar, aki fia elvesztéséért kárpótolva érezte magát az évlizedeken át hiába sóvárgott pénzen: a magyar cudar kedvben van, ökölbe szoritott kézzel, *fogvicsorgatva szidja a kormányt* (nem Tiszát), hogy 120 forint a szebbik fajtájú csizma. A felesége meg kontrázza neki, hogy 7.50 forint egy 17 krajcáros kötény.

Az ötvenes évek devalvációja óta nem állott

olyan csehül a kettős monarchia valutája, mint ahogyan manapság.

A pénz, amely értékmérő és csereeszköz lenne, — mi türés-tagadás — ma se értékmérő, se csereeszköz többé, vagyis tulajdonképen nem is pénz.

A legnagyobb baj ott van, hogy ezt már a föld népe is tudja.

Jó alkalom egy merész és ötletes pénzügyminiszternek a ládafiából kicsalogatni az elvesztett néhány milliárdot. Ezzel is lehet javítani a helyzetet. Talán ez az a gazdaság-történelmi pillanat, amikor a magyar néppel is meg kellene ismertetni a járadék-ból való élest az öregkorban. Az állami járadékoknak és államkölcsonőknek a pénzzel egyenrangú értékével is meg lehetne barátkoztatni a népet, hiszen csak egy nagy nehézséget kellene legyözni, hogy papírért elfogadjon más papirt.

Ez persze nem remedium. A nemzetközileg leromlott koronaértéket nem lehet csupán belsőleg egészségessé tenni. Az a rövidlátó, az a hihetlentül botorkáló, ügyetlen berendezkedés, amely végesvégig jellemzi összes háborus intézményünket, megbosszulta magát a valutában. Azaz, hogy a leromlott valuta az első áruló tünete, az első látható következménye, az első kiáltó bizonyossága a rossz rendszernek.

Soroljuk fel talán, hogy a különféle és — mondhatni — önzetlen külföldi adás vétel ajánlatokat milyen fölényes lekicsinyléssel utasította el a kormány. Nem azt mondták, hogy ugyse fog sikerülni. Si non e vero, e bene trovato. „Nem kell, nincs szükség rá! Amikor varga veszi a kezébe a művész palettáját! Művészre volt szükségünk és mesterembert kaptunk.

1915. februárjában azzal áll elő egy Svájból hazatért nemzetgazdasággal foglalkozó valaki, hogy az állam rekvirálja az elsőrendű életszükségleti cikkeket és maximálják egyszerre az összes fontosabb mezőgazdasági termelvényeket és ipari félkész és kész gyártmányokat. Alaposan meg is indokolja.

A válasz? Egy fölényes mosoly. És két év múltán kipkedve-kapkodva, ezt rekvirálják, amaz meg maximálják. A központjaik ravaszul és ostobán összeállított érdekszövetkezetek, mindmegannyi a fogyasztók megkoppasztására igen sikerülten összeállítva.

A vége az, hogy minden intézkedéssel elkéstek. A közgazdasági élet épületét téglánként akarták összerakni, mert azt hitték, hogy az egy épület. Pedig a közgazdasági élet egy már elöttük is életben volt, szerves eleven lény. **Generális intézkedésekkel kellett volna szabályozni ennek az élő lénynek további életfeltételeit**, a körülményeket, amelyek szerint a jövőben élnie kell, berendezni, irányítani, némi előrelátással megjelölni a bajokat, nem pedig kontármódra akkor, amikor bekövetkezett a baj, toldozgatni-foltozgatni, ezt is rosszul és ezt elnevezni háborus közgazdaságnak s erről azt tartani, hogy mikor foltoznak, akkor ők építenek.

Ilyen alkotó erő, ilyen teremtő elme lett volna az ő közgazdasági minisztériumaikban csak egy is. Nem volt egy se.

Azt hitte pedig magáról mindegyik, hogy sugárzó elme — s fájdalom — pártjuk el is hitte nekik. Pedig a lángelmének egyik ismertető jele az, hogy a „gondolat”-ban felismeri a kiérlelésre, keresztülvitelre alkalmas magot és megtalálja a munkatársát. XIV. Lajosnál ott volt Richelieu, Mazzarin; Napoleonnak és Hindenburgnak is meg voltak az „eszme-termelői” és megvoltak erre a munkatársai, nem nézve, honnan származik a gondolat s honnan az — ember.

Amazok csakugyan vargák voltak. Itt hagyták az utódnak örökölni a rosszul foltozott csizmát, melynek árát sikeresen felszöktették 12 forintról 120 forintra. Csináljon most az utód a rosszból újat, jót, erőt és legyen az ára mégis *ujra* 12 forint.

Szép kis örökség! Varga lesz e az utód is?

Meg tudja-e csinálni?

Mi hisszük, hogy meg. Csak ember kell a gáton. Vannak-e emberei? Tud-e találni ő híres, merész, munkabíró „embereket”.

Ha igen, akkor lesz újra olcsó — csizma és lesz másodszor is jó valuta.

Bányay Béla dr.

HAZAI HIREK.

Uj főbányatanácsosok. A király a pénzügyminiszter előterjesztésére Tavi Károly bányatanácsost, a budapesti főfémjelző és fémbeváltó hivatalnak igazgatóját főbányatanácsossá nevezte ki, Csia Ignác bányatanácsos, zalatnai főbányahivatali főnöknek pedig a főbányatanácsosi címet és jellegét díjmentesen adományozta.

A szénbizottság vezetőinek kitüntetése. A király a közgazdaság terén, különösen pedig az országos szénbizottságban kifejtett kiváló működésük elismerésül Rau Gottlobnak, az Északmagyarországi Egyesített Kőszénbánya és Iparvállalat Részvénytársaság vezérigazgatójának a magyar királyi udvari tanácsosi címet, Salgó Béla budapesti kereskedelmi akadémiai tanárnak, a Borsodi Szénbányák Részvénytársaság kereskedelmi igazgatójának pedig a Ferenc József-rend lovágkeresztjét adományozta.

Kinevezés és áthelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter Zenovics Ernő dr. bányahatósági segélydíjas végzett bányamérnökhallgatót a X. fizetési osztályba bányaesküdté a besztercebányai m. kir. bányakapitánysághoz kinevezte, Osváth Béla dr. bányaesküdtet pedig jelen minőségében a besztercebányai m. kir. bányakapitányságtól a zalatnai m. kir. bányakapitánysághoz áthelyezte.

Halálozás. Ágh János m. kir. bányaaigazgatósági főmérnök 48 éves korában Nagybányán elhunyt.

Gratz Gusztáv Egbellen. Gratz Gusztáv pénzügyminiszter Böckh Hugó miniszteri tanácsos Thalys Zsigmond miniszteri titkár és Böhm bányatanácsos kíséretében legutóbb Egbellen járt az ottani nagy sikerű kincstári olajkutatások megtekintésére. A miniszter nagyon meg volt elégedve a munkálatok menetével és kijelentette, hogy mindent el fog követni a termelés fejlesztése érdekében.

A Máv. árudíjzabásának emelése. A Máv. igazgatósága az árudíjzabás felemelésének előkészítése végett a budapesti kereskedelmi és iparkamarához fordult, egyes áruk áremelkedésének megállapítására. A Kamara által ebben az irányban megindított tárgyalások most véget érven, a vonatkozó adatokat a Kamara megküldte a Máv. igazgatóságának, de nem mulasztotta el annak hangsúlyozását, hogy a jelenlegi abnormisan magas árak alapján nem lehet sem az áruosztályozás, sem pedig a díjzabás végleges reformját keresztülvinni. Ugyanakkor kijelentette a Kamara, hogy céltudatos tarifareformra csak a háború után, a rendes viszonyok helyreállításával gondolhatunk és ennek is csak akkor lesz meg a megfelelő anyagi és gazdasági eredménye, ha a reform előkészítésébe a törvényes és szabad érdekképviseletet bevonják.

A hadsegítési és népjóléti célokat szolgáló új nyereséymkötvények jegyzése. A közgazdasági irodalom rég elfogadta azt a tételt, hogy „a nyereséymkötvény a modern jétékszenvedély biztosító szelepe”. És éppen a Magyar Szent Korona Országainak Vörös-Kereszt Egylete által most kibocsálandó, hadsegítési és népjóléti célokat szolgáló új nyereséymkötsönre vonatkozó törvényjavaslat indokolásában találóan hangsúlyozhatta Gratz Gusztáv dr. pénzügyminiszter, hogy „hasznos dolgot cselekszünk”, ha a játékszenvedélyt „hadsegítési és népjóléti célokra használjuk ki”. Hogy egy axiómával éljünk, „a játékszenvedély nemesítésére” kell törekedni. Ha már számolni kell e szenvedéllyel, igyekeznünk kell azt köz javára helyes mederbe terelni. Az 1917. évi XII. t. c. alapján a Magyar Szent Korona Országainak Vörös Kereszt Egylete által kibocsátott 1,200.000 darab egyenként 40 korona névértékű és 80 koronával törlesztésre kerülő nyereséymkötvényből álló kölcsön készpénzeredménye hadsegítési és népjóléti célokra szolgál: a Vörös Kereszten kívül a hadigondozás céljaira az Országos Hadigondozó Hivatalnak, a rokkant honvédtisztek, tisztii özvegyek és árvák segélyezésére létesített „Szurmay Sándor-alap” gyarapítására a m. kir. honvédelmi miniszternek, valamint az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak a tüdővész elleni védelmére létesítendő intézmények céljaira az Országos Munkásbetegsegélyző és Balesetbiztosító Pénztárnak, az általa létesítendő kórház építési és felszerelési költségeire a Budapesti Poliklinika Egyesületnek, végül alapítványszerűen kezelendő összeg formájában a Magyar Közművelődési Egyesületnek rendelkezésére bocsátatik. A lapunk mai számában közölt prospektus részletező felvilágosítást nyújt ez új és bizonyára népszerűvé váló nyereséymkötvény jegyzésének módjáról, a tizenegyszer egy egy millió

koronás, a tizenkilencszer félmillió koronás és többször százezer koronás, évek hosszú során át rendszeresen kifizelendő nyeremények hosszú sorozatáról; jelzi továbbá, hogy az alábbi határidő 1917 szeptember 10—15 ike közt lesz, közli a jegyzési helyeket, majd végül bejelenti, hogy miután a sorsolási terv biztosítására szolgáló alap a m. kir. állampénztárnál készpénzben befizetve, a m. kir. pénzügyminiszter ut az 1917. évi XII. t. c. 2. § ában nyert felhatalmazás alapján az állam nevében feltétlen kötelezettséget vállalt a sorsolási terv szerint való nyereményösszegek kifizetésére. Az összes nyereménykötvények a sorsolási időtartam utolsó évében a névérték kétszeresével, vagyis 80 koronával kerülnek beváltásra.

Szállítási igazolványok. A hivatalos lap szeptember 1-i száma közli, hogy szeptember 15-ikétől kezdve fára és faszénre új alakú szállítási igazolványokat adnak.

Tüzelőanyag összeírása. A minisztérium a háztartási tüzelőanyagok (szén, koks, brikett, tűzifa) szeptember 1-én való összeírását elrendelte. A készletek összeírását a fővárosra bízták s a tanács az összeíráshoz szolgáló nyomatványokat augusztus 29. és 31-ike között szétosztatta. Minden háztartás és minden bejelentésre kötelezett kereskedő vagy iparos tartozik a kiosztott összeírási lvekek minden pontját a szeptember 1-i állapotnak megfelelően kitölteni és saját érdekében arra ügyelni, hogy a háztartási (fűtési mosási, főzési) készletek mennyiségét az ivon pontosan kitüntessék. A bejelentések helyességét a belügyminisztertől nyert felhatalmazás alapján az államrendőrség ellenőrizni fogja.

Az ipari szén elosztása. A hivatalos lap egyik legutóbbi száma a cs. és kir. hadügyminisztérium 8921/1917. számú rendelkezését tartalmazza, amellyel a hadiipar szénellátását új alapokra fekteti. A szén kifizetése úgy mint eddig, a két szénelosztó központ által történik. (Ausztriában a közmunkaügyi minisztérium, nálunk az Országos Szénbizottság.) A szén igénylése pedig a cs. és kir. hadügyminisztériumnak annál az ügyosztályánál, mellyel az illető ipartelep szállítási viszonyban áll. A szénellátásnak ez a módja 1917. évi október 1-én lép életbe. Alapelveül szolgál, hogy az osztrák vállalatok az osztrák közmunkaügyi minisztérium, a magyar szénkorona országai területén fekvők pedig az Országos Szénbizottság által látátnak el. Hogy a kellő előmunkálatok megtehetőek legyenek, mindazok a vállalatok, melyek a cs. és kir. hadügyminisztériummal közvetlenül állanak szállítási viszonyban, a cs. és kir. hadügyminisztériumnak annál az ügyosztályánál, melytől megbízásukat kapták, 1917. augusztus 31-ig igénylési kimutatást tartoznak beküldeni. Ettől az időponttól kezdve ily kimutatás minden hó végén a cs. és kir. hadügyminisztérium illető ügyosztályához újra beküldendő. Azonkívül tartoznak mind ezek az ipartelepek minden hét végén a cs. és kir. hadügyminisztériumnak jelentést küldeni, hogy a szén-

ellátó központok szállításai ellenőrizhetőek és ha szükséges, sürgethetőek legyenek.

Cégjegyzési hírek. Magyar Ágyugár Plochmann Pálnak cégjegyzési jogosultságot adott. Blum Ignácot töltötte te. Az osztrák-magyar I. általános tisztviselőgyűlés bánya- és erdészeti tisztii takaréki- és előlegjárulata, szövetséges korlátolt felelősséggel, Schmidt Imre igazgató tagját és cégjegyzési jogosultságát bejegyeztette.

A Délmagyarországi Kőszénbánya r.-t., a felszámolás alatt levő Budapesti Bankgyűlés r.-t. alapítása 1917. március 31-én lezárt mérlege 467 K nyereséget mutat ki, úgy hogy az előző évről áthozott 1,201.060 K veszteség 1,200.593 K-ra csökkent. A 4 millió K alaptőkével bíró vállalatnak Váralján van a kőszénbányája.

Anglia szénkivitele ma államok legjelentősebb közgazdasági problémája. Franciaország és Olaszország hadikészültsége túlnyomórészt az angol szénre van alapítva. Ami angoliai széntermelést illeti, angol szaklapok szerint a termelés 1916-ban emelkedett. Az 1913. évben Angliában összesen 2875 millió t. szént termeltek; a mennyiség 1914-ben 5, 1915-ben 253 millió t. csökkent. Az 1916. év első 9 hónapjában 1923 millió t. rugott a termelés (az 1915. hasonló időszakának 1898 millió t. termelésével szemben), amiből egész évre számítva legfeljebb 2500 millió t. évi termelés mutatkozik 1916-ra, tehát az emelkedés nagyon kissé mértékű. Anglia gazdasági és politikai hatalmának alapja Rottáján kívül legnagyobb részben szénkivitelén nyugszik, amely az utolsó években a főbb államokba a következő volt:

	1913.	1915.	1916.
Oroszország	5,998.000 t	43.000 t	5.000 t
Svédország	4,563.000 t	2,660.000 t	1,647.000 t
Norvégia	2,298.000 t	2,643.000 t	2,308.000 t
Dánia	3,034.000 t	3,131.000 t	2,305.000 t
Németország	952.000 t	t	t
Hollandia	2,018.000 t	1,793.000 t	1,346.000 t
Belgium	2,031.000 t	t	t
Franciaor.	14,058.000 t	18,511.000 t	18,034.000 t
Portugália	1,356.000 t	1,023.000 t	886.000 t
Spanyolország	3,649.000 t	2,068.000 t	2,408.000 t
Olaszország	9,647.000 t	5,788.000 t	5,710.000 t
Dél-Amerika	6,893.000 t	2,406.000 t	1,129.000 t

Ezek a számok nagyon sokat mondanak. Az Oroszország, Németország és Belgium felé irányuló szénkivitel a valóságban megszűnt és ezzel Anglia az 1913. évvel szemben 17,000.000 t. szénnel kevesebbet vitt ki. Az Angliával rokonszenvező semlegesek, elsősorban Norvégia, teljes szénszükségletüket megkapják, a dán kivitel is alig 20%-kal csökkent. Ellenben a „nem megbízható“ semlegesek részére kivitt szén jóval nagyobb mértékben, pl Spanyolország felé 30%-kal, Hollandia felé 35%-kal, Svédország felé pedig éppen 60%-kal csökkent. Dél-Amerika felé a kivitel egyhatodára hanyatlott.

FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár részvénytársaság

BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13533. hrsz. TELEFON: 64-11, 66-12, 66-13, 66-14.

Ólomkábelek. Villamvitágítási vezetékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus vörösréz huzalok, okonitvezetékek, szerelvények stb.

De Anglia szövetségesei sem sokkal jobban jártak. Olaszország pl. 1913. évi szénbehozatalának 40%-áról volt kénytelen lemondani s Portugália is kb. 30%-kal kevesebb szenet kapott 1916-ban, mindezekbe az államokba 1916-ban kerek. 325 millió t-val kevesebb szenet szállított Anglia, mint 1913-ban. Emelkedés csupán a Franciaországba szállított szénben mutatkozik, kerekén 4.000.000 t. mennyiségben. Hogy mit jelent ez Franciaországban, amelynek békeidőbeli szénfogyasztása 65 millió t. volt s jelenlegi termelése alig 12 millió t., tehát az angol szénrel együtt egész szénkészlete egy évben az 1913. évi mennyiség felét sem éri el — az elgondolható. Anglia széntermékekből való összes kivitel az utolsó években a következőképpen alakult

	1913.	1915.	1916.
Kőszén	73,400.000 t	43,535.000 t	352.000 t
Koksiz	1,235.000 t	1,010.000 t	1,481.000 t
Brikett	2,053.000 t	1,235.000 t	1,223.000 t
Hajószén	21,032.000 t	13,531.000 t	12,988.000 t
Összesen	97,720.000 t	59,301.000 t	54,146.000 t

Anglia tehát, annak ellenére, hogy Németország és Belgium felé nem vihették ki szenet, még sem volt képes az el nem zárt országrészek felé kivitelét fokozni. Ennek oka egyrészt a termelés jelentős esökkenése, másrészt pedig a belföldi szükséglet nagyarányu meggyarapodása és a hotta nagyobb szükséglete. Az angol szükséglet 1913-ban 180 millió t. volt, míg 1916-ra 200 millió t.-nál nagyobbra teszük érhető tehát, ha a kivitel nem fejlődik. Dél-Amerikát az angol szénpiac alighanem végleg elveszítette, mert az Egyesült Államok délamerikai szénkivitele körülbelül megtízszereződött a háború alatt. 1916-ban a szénkivitel már a hajóterfogatbiány is erősen korlátozta valószínű, hogy ez idén még nagyobbarányu lesz. A szénárak ab bánya tonnáként 60—75 koronára rugtak, tehát soha eddig el nem ért magasságra emelkedtek. Egyébként a háború alatt 30—75 korona közt ingadozik 1 tonna szén ára. Ha ezekkel az adatokkal szembeállítjuk, hogy pl. Ausztria kőszéntermelése 1916-ban 176 millió t. volt, tehát 152 millió t.-val több mint 1915-ben és 114 millió t.-val több, mint 1913-ban, kőszéntermelése pedig 258 millió t. volt (1915-ben 191 millió t., 1913-ban 236 millió t.), barnaszéntermelése 232 millió t. tehát 117 millió t.-val több, mint 1915-ben (ellenben 418 millió t.-val még mindig kevesebb, mint 1913-ban), akkor beláthatjuk, hogy nálunk, ha van is muló szénhiány, azt akkor is csak szállítási nehézségek okozzák, ellenségeinknél azonban valószínű és igen erős szénhiány uralkodik.

DEUTSCHER BERICHT.

INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Ungarländische Erzbau - Aktiengesellschaft, Budapest, V., Dorottya-ú. 6. Unter dieser Firma wurde ein neues Unternehmen für Berg- und Hüttenwesen gegründet Aktienkapital 1 Million Kronen. Direktionsmitglieder: Josef Baross, Max Bartha, Béla Löwenstein und Adolf Loewe.

Die rumänische Erdölförderung hat bereits die Tagesförderung von 200 Waggonen überschritten, wovon zirka 60 Waggonen auf die Steaua Romana entfallen, dabei sind fortgesetzt neue, gute Aufschlüsse zu erwarten. Dieser rasche Erfolg hat selbst in Fachkreisen Erstaunen erregt und zeigt, mit welcher zielbewussten Energie die Behebung der stattgehabten Zerstörungen in Angriff genommen wurden. Dazu sind viele neutrale Gesellschaften noch mit dem Angriff ihrer Arbeiten im Rückstande. Sobald diese Gesellschaften gleichfalls energisch die Förderung in die Hand nehmen, dürfte in nicht zu langer Zeit eine der Friedensproduktion annähernde Produktion ermöglicht werden. Aber schon jetzt ist der militärische Bedarf der Zentralstaaten voll gedeckt

wenn auch der allgemeine Konsum für die nächste Zeit noch recht beschränkt sein wird.

Die Braunkohlegrube und Brikettfabrik Schwarzenfeld (Obpf.) wurde, wie wir erfahren, von einer Münchner Konsorzium erworben. Die Grube wurde vor etwa 10 Jahren infolge einer unzweckmässig angelegten Schachtes stillgelegt und soll jetzt wieder in Betrieb gefest werden. Und zwar ist die Anlage eines grossen Tagebaues in Aussicht genommen. Es handelt sich um auf 80—100 Millionen Meterzentner geschätztes Vorkommen. Für eine baldige Inbetriebsetzung sind die einleitenden Schritte bereits unternommen. Die Produktion wird sich sowohl auf Rohkohle wie auf Brikett-erzeugung erstrecken.

Baroper Walzwerk A.-G. Barop. Im Anschluss an unsere Meldung, dass die Gesellschaft für 1916—17 eine Dividende von 20 pCt. vorschlägt gegen 13 pCt. im Vorjahr, wird noch berichtet, dass der Abschluss einen Rohgewinn von M. 2,223.770 (d. V. M. 1,375.004) ergibt. Nach Abzug der Geschäftskosten mit M. 279.933 (M. 229.225), der Abschreibungen mit M. 473.896 (M. 372.581), der Überweisung an den Erneuerungsfond mit M. 200.485 (M. 40.864), wodurch derselbe, wie im Vorjahre die gesetzliche Rücklage auf die satzungsmässige Höhe von 10 pCt. des Aktienkapitals gebracht wird, sowie der Rücklage für Kriegsgewinnsteuer (d. V. M. 107.398) verbleibt ein Reingewinn von M. 863.969 (M. 474.776). Für die Errichtung einer Werkskasse für Beamten- und Arbeiter-Ruhegehälter und Witwen- und Waisen-Unterstützungen werden M. 200.000 voran an d. Der Geschäftsgang sei gut; es liegen Aufträge auf längere Zeit vor.

Gyakorlat- tal bíró vájárok

kerestetnek kalotai (Bihar m.) bauxit feltárási munkálatokhoz. Ajánlat a Magyar Általános Hitelbank, Budapesti, titkári hivatalához küldendő.

Gyakorlott furómester,

ki Craelius és Ingersoll-rendszerű készülékek kezeléséhez ért, sürgösen kerestetik a biharmegyei bauxit-feltárási munkálatokhoz. Ajánlatot kér a Magyar Általános Hitelbank Budapesti, titkári hivatala.

Zongorák, pianinók,

ujak, átjátszottak, elsőrendű gyártmányok 1000, 1200, 1600, 2000, 3000, 4000 koronáig vásárolhatók, cserélhető, bérelhető.

Mindennemű javítások, hangolások, bőrdézések vidékről is elvállaltatnak zongorakészítő telepemen.

KERNÁCS,

BUDAPEST, Szerecsen-ú. 33. (Operánál)

☰ TELEFON: 56—76. ☰